

ZARZĄDZENIE NR *52/18*
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
w Lublinie
z dnia *20 sierpnia* ..... 2018 r.
w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody
„Imielty Ług”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 142, 10, 650)

zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się na 2 lata zadania ochronne dla rezerwatu przyrody "Imielty Ług", zwanego dalej "rezerwatem".

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, które są określone w załączniku nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów oraz gatunków roślin i zwierząt, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, które są określone w załączniku nr 2 do zarządzenia;
- 3) wskazanie obszarów objętych ochroną czynną w załączniku nr 3 do zarządzenia.

§ 3. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 4. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia sprawuje Naczelnik Wydziału Spraw Terenowych IV w Janowie Lubelskim Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie

dr inż. Arkadiusz Waniak

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków.

L.p.	Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków
1.	Uszkodzenie i niszczenie grobli stawów „Imielty Ług” i „Radełko” przez bobry, co może doprowadzić do rozmycia grobli i niekontrolowanego wypływu wody.	Podejmowanie działań mających na celu uzupełnienie ubytków w nasypie i naprawę grobli oraz zastosowanie metalowej siatki zabezpieczającej przed bobrami.
2.	Obniżanie się i stopniowy zanik lustra wody w stawach, będący następstwem zaprzestania użytkowania stawów.	Podejmowanie działań, w ramach których poprzez napełnianie stawów i spuszczenie z nich wody będzie można spowolnić proces eutrofizacji i utrzymać powierzchnię lustra wody.
3.	Sukcesja drzew i krzewów w siedliskach torfowiskowych, spowodowana ich przesuszeniem w efekcie obniżania się poziomu lustra wody w graniczących z siedliskami zbiornikach wodnych. Zanikanie otwartego charakteru siedlisk torfowiskowych na skutek zarastania nalotem drzew i krzewów. Postępujące zmiany warunków hydrologicznych na skutek zwiększonej ewapotranspiracji nalotu i podrostu. Degradacja złoża torfu i powierzchniowej warstwy torfowisk wskutek penetracji korzeni. Zaburzenie warunków świetlnych dla roślinności charakterystycznej siedlisk.	Podjęcie działań zmierzających do zmniejszenia udziału niepożądanego nalotu i podrostu drzew i krzewów w obrębie torfowisk (selektywne usuwanie nalotu i podrostu drzew i krzewów, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków obcych siedliskowo).
4.	Zaprzestanie prowadzenia ekstensywnej gospodarki rybackiej. Zmniejszona baza pokarmowa ptaków rybożernych. Obecność w zbiorniku sumika karłowatego.	Przywrócenie ekstensywnej gospodarki rybackiej na stawach (zarybianie gatunkami rodzimymi).
5.	Drzewostany jednowiekowe i jednogatunkowe pochodzące z nasadzeń podatniejsze są na gradacje szkodliwych owadów oraz na działanie czynników abiotycznych (wiatr, śnieg).	Wykonanie zabiegów pielęgnacyjno-ochronnych upraw i młodników. Kontrola stanu i zmiany szaty roślinnej.
6.	Zagrożenie pożarowe obszaru torfowiska i otaczającego go lasu.	Utrzymanie przejezdności dróg i dojazdów przeciwpożarowych. Poprawa stanu nawierzchni dróg.
7.	Zagrożenie ze strony czynników biotycznych.	Monitoring populacji barczatki sosnowki, strzygoni choinówki, poprocha cetyniaka, osni gwiaździstej, brudnicy mniszki, kornika ostrozębnego oraz innych gatunków

		owadów zagrażających ekosystemom leśnym. Ograniczenie gradacji szkodników zagrażających trwałości drzewostanów, w szczególności gradacji kornika ostrozębnego. Stworzenie korzystnych warunków bytowych dla nietoperzy i ptaków poprzez wywieszanie nowych skrzynek lęgowych oraz oczyszczanie już zawieszonych.
8.	Antropopresja - penetracja rezerwatu w celach turystycznych i rekreacyjnych. Wjazdy na teren rezerwatu pojazdów mechanicznych, bez wymaganych zezwoleń. Zagrożenie bezpieczeństwa osób poruszających się po szlaku pieszym w rezerwacie.	Utrzymanie i konserwacja infrastruktury turystycznej znajdującej się na szlaku pieszym. Podjęcie działań zmierzających do poprawy świadomości ekologicznej osób odwiedzających rezerwat. Utrzymanie czystości – wywóz śmieci pozostawionych w rezerwacie przez odwiedzających. Uniemożliwienie bezprawnego wjazdu pojazdów na teren rezerwatu, ustawienie szlabanów. Wzmoczone patrole Służby Leśnej w okresie marzec – październik. Nadzór nad rezerwatem w celu kontroli porządku i przestrzegania przepisów ochrony przyrody, zwłaszcza w okresie od 1 marca do 31 października. Eliminacja zagrożeń poprzez konserwacje i udrażnianie szlaku pieszego, utrzymanie warunków bezpiecznego poruszania się po szlaku.
9.	Występowanie obcych geograficznie gatunków roślin. Zagrożenie istniejące, wewnętrzne	Monitoring i usuwanie ekspansywnych gatunków roślin.
10.	Zaburzenia stosunków wodnych na terenie torfowiska	Remonty, konserwacja i stały nadzór nad urządzeniami hydrologicznymi na stawie „Radełko” i „Imielty Ług”.

 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
 w Lublinie
 dr inż. Arcadiusz Iwaniuk

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów oraz gatunków roślin i zwierząt z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
1.	<p>Zabezpieczenie grobli czołowej stawu „Imielty Ług”:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spuszczenie wody ze stawu (15 wrzesień – 30 listopad), - wycinka i karczowanie drzew i krzewów kolidujących z pracami, wywóz poza teren grobli drzew i krzewów, - mechaniczny wykop oraz przekop grobli pod siatkę, - umocnienie korpusu grobli siatką stalową z drutu grub. 2,7 mmm, wys. 1,8m założonej od strony wody (zabezpieczenie przed rozkopywaniem przez bobry); - zasypanie wykopu, plantowanie skarp. 	<p>Grobła czołowa o długości ok. 300 mb Liczba drzew do wycinki w ramach zadania-20 sztuk.</p>	<p>Nadleśnictwo: Janów Lubelski, obręb: Modliborzyce, leśnictwo: Gwizdów oddział: 195Ac Gmina Modliborzyce, powiat janowski, województwo lubelskie.</p>
	<p>Bieżąca konserwacja i remonty grobli stawowych poprzez uzupełnienie ubytków w koronach nasypu w miejscach korytarzy i kanałów kopanych przez bobry. Naprawa grobli w przypadku utraty ciągłości. Wskazane wykonanie prac w okresie 15 wrzesień – 30 październik.</p>	<p>W zależności od potrzeb.</p>	<p>Nadleśnictwo: Janów Lubelski, obręb: Modliborzyce, leśnictwo: Gwizdów oddział: 168 x, s, o, 195Ac. Gmina Modliborzyce, powiat janowski, województwo lubelskie.</p>
2.	<p>Utrzymanie lustra wody na stawach „Imielty Ług” i „Radełko” w okresie lęgowym ptaków oraz w okresie wędrówek, tj. rozpoczęcie piętrzenia 1 listopad – spuszczenie wody od 15 września. Działanie prowadzić minimum raz na dwa lata.</p>	<p>Na powierzchni 152,84 ha.</p>	<p>Gmina: Modliborzyce Obręb: Gwizdów działki o nr ewid.: 312, 314/1, 314/2.</p>

3.	Monitoring skutków podejmowanych działań ochrony czynnej.	Na powierzchni 3,51 ha.	Nadleśnictwo: Janów Lubelski, obręb: Modliborzyce, leśnictwo: Gwizdów oddz.: 169 f, 181 b.
4.	Dopuszcza się prowadzenie ekstensywnej gospodarki rybackiej z odłowem ryb na zasadach uzgodnionych z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Lublinie.	Na powierzchni 152,84 ha.	Gmina: Modliborzyce Obręb: Gwizdów działki o nr ewid.: 312, 314/1, 314/2.
5.	Cięcia pielęgnacyjno-ochronne w młodszych klasach wieku regulujące zagęszczenie drzew, różnicujące strukturę przestrzenną i podnoszące stabilność drzewostanów. Działanie realizowane w ramach projektu LIFE13 NAT/PL/000032	Powierzchnia zabiegu 0,41ha.	Nadleśnictwo: Janów Lubelski, obręb: Modliborzyce, leśnictwo: Gwizdów oddział: oddz. 220g – siedlisko przyrodnicze 9170.
6.	Odkrzaczanie poboczy dróg leśnych w celu umożliwienia przejazdu wozów pożarowych. Dopuszcza się odkrzaczenie sprzętem mechanicznym (preferowany termin 1 październik – koniec lutego)	Ok. 1000 mb dróg x 1m x 2 strony.	Nadleśnictwo: Janów Lubelski Obręb: Modliborzyce Leśnictwo: Gwizdów, w szczegółności oddz. 179 i,h, 180b, d,f,g,h,169a,d,f, 181a,c,f,j,m.
	Przebudowa nawierzchni dojazdu pożarowego 17 relacji Łążek – Kalenne w celu poprawy przejezdności.	Ok. 400 mb.	Nadleśnictwo: Janów Lubelski Obręb: Modliborzyce Leśnictwo: Gwizdów oddz. 208.
	Usuwanie drzew blokujących drogi leśne i dojazdy pożarowe. Wycinka drzew wykazujących oznaki niestabilności (m.in. nienaturalnie pochylone, martwe, z objawami rozkładu drewna, zrywania	Wycinka drzew kwalifikujących się do wysokiego ryzyka złamania lub wyrócenia z pozostawieniem drewna do	Dojazdy pożarowe i drogi leśne przebiegające przez rezerwat oraz tereny do nich

	<p>korzeni w postaci jednostronnych wyniesień i szczelin podłoża) i zagrażających bezpieczeństwu pożarowemu - rosnących wzdłuż dojazdów pożarowych i innych dróg leśnych przebiegających przez teren rezerwatu.</p>	<p>naturalnego rozkładu.</p> <p>Dopuszcza się usunięcie drewna poza teren rezerwatu w przypadku punktowego nagromadzenia się wyciętych drzew. Dotyczy to sytuacji zagrożenia trwałości drzewostanów lub bezpieczeństwa pożarowego lasu.</p> <p>W przypadku konieczności usunięcia wyciętych drzew poza teren rezerwatu każdorazowe, poprzedzone wizją terenową uzgadnianie z RDOŚ sposobu postępowania, w szczególności określenie rozmiaru zadań ochronnych i sposobu zagospodarowania drewna.</p>	<p>przyległe (w pasie o szerokości odpowiadającej 1 wysokości otaczającego drzewostanu).</p>
7.	<p>Monitoring populacji owadów zagrażających ekosystemowi leśnemu, w szczególności barczatki sosnowki, strzygoni choinówki, poprocha cetyniaka, osnui gwiazdzistej, brudnicy mniszki, chrabąszcza majowego, kornika ostrozębego.</p>	<p>Cały obszar rezerwatu.</p>	<p>Na obszarze całego rezerwatu.</p>
	<p>W przypadku stwierdzenia zagrożenia trwałości ekosystemów w wyniku wystąpienia gradacji kornika ostrozębego - wycinka wraz z niezwłocznym usunięciem pozyskanego drewna poza teren rezerwatu i zagospodarowaniem drewna przez Nadleśnictwo Janów Lubelski. Wypalanie pozostałych po wycince gałęzi.</p>	<p>Stosownie od potrzeb.</p>	<p>Na obszarze całego rezerwatu.</p>
	<p>Ochrona pożytecznej awifauny i nietoperzy: - czyszczenie istniejących i wywieszanie nowych skrzynek lęgowych.</p>	<p>W zależności od potrzeb.</p>	<p>Na obszarze całego rezerwatu, w szczególności w drzewostanach jednogatunkowych, jednowiekowych.</p>

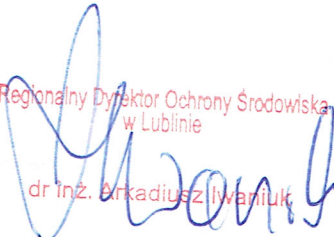
8	Naprawa i konserwacja infrastruktury turystycznej wzdłuż wyznaczonego szlaku pieszego w rezerwacie.	W zależności od potrzeb.	Nadleśnictwo: Janów Lubelski, obręb: Modliborzyce, leśnictwo: Gwizdów oddziały 179 f, i, h, 180 d, b, g, h, i, 194 b, c, 168 x (grobla), 169 d, a, 168f.
	Utrzymanie czystości wzdłuż wyznaczonego szlaku pieszego, zbiórka śmieci pozostawionych przez odwiedzających.	W zależności od potrzeb.	Nadleśnictwo: Janów Lubelski, obręb: Modliborzyce, leśnictwo: Gwizdów oddziały 179 f, i, h, 180 d, b, g, h, i, 194 b, c, 168 x (grobla), 169 d, a, 168f lub inne miejsca wymagające tego działania.
	Utrzymanie drożności szlaku pieszego – usuwanie złomów, wywrotów i zwisających konarów. Wywroty i złomy należy przyciąć tylko do szerokości ścieżki i pozostawić na miejscu do naturalnego rozkładu.	W zależności od potrzeb, w przypadku zablokowania ścieżki lub w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa ludzi przebywających na wyznaczonej trasie udostępniających rezerwat do zwiedzania. W przypadku konieczności usunięcia wyciętych drzew poza teren rezerwatu każdorazowe, poprzedzone wizją terenową uzgadnianie z RDOŚ sposobu postępowania, w szczególności określenie rozmiaru zadań ochronnych i sposobu zagospodarowania drewna.	Na całej długości wyznaczonych ścieżek.

	Wykaszenie roślinności z grobli pomiędzy stawami „Imielty Ług” i „Radelko”	Ok. 800 mb x 1,5 mb x 2 strony .	Na całej długości grobli Nadleśnictwo: Janów Lubelski, obręb: Modliborzyce, leśnictwo: Gwizdów oddział: 168 x, s, o Gmina Modliborzyce, powiat janowski, województwo lubelskie.
	Ustawienie szlabanu	1 szt.	Nadleśnictwo: Janów Lubelski, obręb: Modliborzyce, leśnictwo: Gwizdów oddział: 168.
9.	Usuwanie obcych geograficznie gatunków roślin poprzez wycinanie i karczowanie. W przypadku zagrożenia wysianiem się - wywiezienie pozyskanej biomasy poza teren rezerwatu.	Monitorowanie pod kątem występowania obcych gatunków roślin. Usuwanie poprzez wycięcie egzemplarzy gatunków obcych - czeremchy amerykańskiej Prunus serotina, dębu czerwonego Quercus rubra, sosny Banksa Pinus banksiana. W przypadku ponownego wystąpienia gatunku (wysianie z nasion lub odbicie z odrośli) dalsze zwalczanie aż do momentu ustąpienia gatunków. Wywóz pozyskanej biomasy poza obszar rezerwatu. Pozostawienie terenu po wykonanych zabiegach do naturalnej sukcesji.	Cały obszar rezerwatu.
10.	Kontrola stanu technicznego (przeglądy techniczne) oraz utrzymanie sprawności technicznej (konserwacja) urządzeń służących małej retencji wodnej.	W zależności od potrzeb.	Wszystkie urządzenia piętrzące w rezerwacie.

	Odczyty poziomu wód ze studzienek piezometrycznych zlokalizowanych w obrębie torfowiska Imielty Ług.	Raz w roku.	Nadleśnictwo: Janów Lubelski, obręb: Modliborzyce, leśnictwo: Gwizdów oddz.: 168 o, I, 169 f, 180 h, 195A c 195 a (3 sztuki), 209 b Obszar siedlisk torfowiskowych.
--	--	-------------	--

✓

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie
dr inż. Arkadiusz Iwanicki

Załącznik nr 3 do Zarządzenia nr ...52/18...
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie
z dnia 20.10.2018 r.

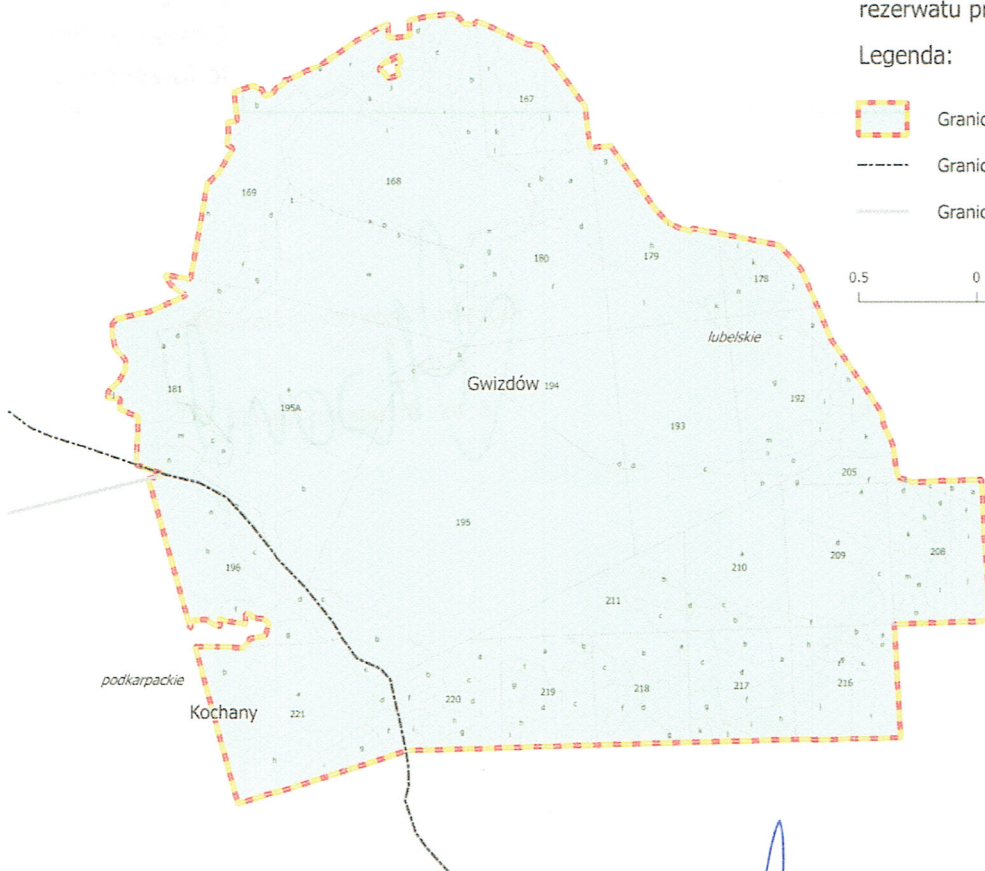
Lokalizacja zadań ochronnych na terenie
rezerwatu przyrody Imielty Ług

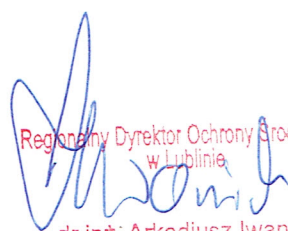
Legenda:

- Granica rezerwatu
- Granica województw
- Granica leśnictw

0.5 0 0.5 1 1.5 km

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie

dr inż. Arkadiusz Iwaniuk

UZASADNIENIE
do Zarządzenia nr ...^{62/18}
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Lublinie
z dnia ^{20.11.2018} 2018 r.
w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Imielty Ług”

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Imielty Ług” wynika z art. 22 ust. 2, pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody, zgodnie z którym dla rezerwatów przyrody, do czasu ustanowienia planu ochrony, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze zarządzenia, zadania ochronne.

Rezerwat przyrody „Imielty Ług”, został utworzony na podstawie Zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 18 stycznia 1988 r. (M. P. Nr 15, poz. 48) w celu zachowania charakterystycznych dla Puszczy Solskiej obszarów rozległych bagien, zarastających zbiorników wodnych z rzadką i chronioną roślinnością, stanowiących ostoję ptactwa.

Powierzchnia rezerwatu obejmuje stawy „Imielty Ług” i „Radełko”, oraz jedno z największych torfowisk w obszarze Lasów Janowskich, a także wydmy porośnięte lasem. Rezerwat posiada specyficzne warunki hydrologiczne. Najważniejszym elementem decydującym o gospodarce wodnej całego obiektu są stawy. Stawy te rozległe powierzchniowo lecz płytkie, gromadzą w okresie wiosennym wody opadowe, a także wody pochodzące ze śródleśnych wycieków wody. Stawy bezpośrednio hydrologicznie połączone są z torfowiskiem na którym stwierdzono występowanie siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 Uroczyska Lasów Janowskich PLH060031: *7110 torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe), 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*), 91D0* – bory i lasy bagienne. Charakterystyczną cechą stawów w rezerwacie „Imielty Ług” jest występowanie dużych powierzchni szuwarów (trzciniowiska i turzycowiska), roślinności wodnej oraz zakrzewionych wysp. Taka różnorodność siedlisk stwarza sprzyjające warunki dla bytowania wielu gatunków zwierząt np. kumak nizinny, zalotki większej czy trzepli zielonej.

Stawy „Imielty Ług” i „Radełko” stanowią miejsce występowania lub żerowania wielu gatunków ptaków z załącznika I Dyrektywy 79/403/EWG w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, między innymi: błotniaka stawowego (*Circus aeruginosus*), bielika (*Haliaeetus albicilla*), bociana czarnego (*Ciconia nigra*), gatunków ptaków stanowiących przedmiot ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Lasy Janowskie PLB060005 oraz gatunki ptaków bąka (*Botaurus stellaris*), trzmielojada (*Pernis apivorus*), żurawia (*Grus grus*), wodnika (*Rallus aquaticus*), pleszki (*Phoenicurus phoenicurus*) i czapli siwej (*Ardea cinerea*).

Przewidziane zadania ochronne mają przede wszystkim umożliwić retencjonowanie wody w stawie „Imielty Ług” i „Radełko”, zahamować odpływ wody z misy torfowiskowej oraz dać możliwość monitoringu zmiany stosunków wodnych.

Grobla czołowa stawu Imielty Ług grozi przerwaniem ze względu na występujące w niej nory i korytarze wykopane przez bobry. Uniemożliwia to pełne piętrzenie wody w stawach rezerwatu. W związku z tym konieczne jest zabezpieczenie grobli czołowej stawu Imielty Ług poprzez ułożenie siatki stalowej w korpusie grobli. Niezbędne jest także bieżące uzupełnianie ubytków w koronach nasypów w miejscach korytarzy i kanałów kopanych przez bobry szczególnie na grobli pomiędzy stawami Imielty Ług i Radełko, gdzie biegnie wyznaczona trasa spacerowa..

Z chwilą zaprzestania prowadzenia gospodarki rybackiej na stawach w rezerwacie „Imielny Ług” obserwuje się zubożenie fauny ptaków rybożernych. Ponadto obserwuje się szybką sukcesję roślinności. Zaplanowane działania polegające na wypuszczaniu wody spowodują eutrofizację środowiska stawów oraz tempo sukcesji roślinności na stawach prowadzącej do dalszego zmniejszania się lustra otwartej wody. Odejście od prowadzenia gospodarki rybackiej (w wyniku której ukształtowały się specyficzne układy przyrodnicze) i wprowadzenie zasadniczych zmian w sposobie gospodarowania funkcjonującego od kilku dziesięcioleci zbiornika może spowodować zagrożenie dla realizacji celów, dla których powołano rezerwat i degradację środowiska wielu gatunków płazów, gadów i ptaków lęgowych i migrujących, związanych ze środowiskiem wodnym. Z prowadzonych obserwacji zaprzestanie eksploatacji rybackiej spowoduje szybsze niż dotychczas zarastanie stawów i ich stopniowe wypływanie. Należy zatem dążyć do przywrócenia prowadzonego dotychczas sposobu ekstensywnego gospodarowania rybackiego. Zaplanowane działania polegające na wypuszczaniu wody spowodują eutrofizację środowiska stawów oraz tempo sukcesji roślinności prowadzącej do dalszego zmniejszania się powierzchni lustra otwartej wody.

W rezerwacie obserwuje się miejscowe, nadmierne przegęszczenie drzewostanów sztucznego pochodzenia (wynikający z przebudowy drzewostanu) uniemożliwiające prawidłowy rozwój odnowień naturalnych w siedlisku oraz zwiększające podatność na gradacje szkodliwych owadów. Drzewostany takie są także bardziej narażone na działanie czynników abiotycznych, głównie wiatru i śniegu oraz w wyższym stopniu zagrożone pożarami. Zabiegi pielęgnacyjno ochronne w młodszych klasach wieku pozwolą regulować zagęszczenie drzew, różnicować strukturę przestrzenną, podniosą także stabilność drzewostanów.

Ze względu na wysokie zagrożenie pożarowe i występujące w przeszłości pożary w obrębie torfowiska należy na bieżąco udrażniać drogi w rezerwacie, utrzymywać je w odpowiednim stanie technicznym oraz zapewnić zabezpieczenie przeciwpożarowe zgodnie z obowiązującymi przepisami. Przez teren rezerwatu przebiega dojazd pożarowy nr 17 Łążek-Kalenne. Z uwagi na zniszczoną nawierzchnię niezbędna jest przebudowa drogi na całym odcinku, w tym również na odcinku 400 m w granicach rezerwatu przyrody. Jest to najważniejszy dojazd pożarowy w tej części obszaru leśnego, a także droga służy do realizacji zadań realizowanych przez jednostkę zmilitaryzowaną (Nadleśnictwo Janów Lubelski) w zakresie obowiązku HNS (Host Nation Support) państwa członkowskiego NATO. Przedmiotowa droga nie jest drogą publiczną, ogólnodostępną, jedynie drogą wewnętrzną Nadleśnictwa Janów Lubelski, w związku z czym nie przewiduje się zwiększonego niż dotychczas natężenia ruchu. Przyjęto technologię przebudowy nawierzchni tłuczniowej drogi poprzez wyrównanie kruszywem oraz przykrycie betonem asfaltowym, co przyczyni się do wieloletniej możliwości użytkowania bez konieczności wykonywania częstych remontów i uzupełnień ubytków w nawierzchni.

Potencjalne zagrożenie ekosystemów leśnych stanowią, w przypadku masowych pojawów, owady uznawane za szkodniki leśne. W związku z tym prowadzony będzie monitoring populacji tych owadów, co pozwoli na właściwe prognozowanie stanu populacji i weryfikację zagrożenia dla drzewostanów. W przypadku zagrożenia gradacją zaplanowano usunięcie drzew poprzez wycinkę z wywiezieniem biomasy poza teren rezerwatu, spalaniem pozostałych po wycince gałęzi oraz zagospodarowaniem drewna przez nadleśnictwo. Czyszczenie skrzynek lęgowych oraz wieszanie nowych pozwoli stworzyć korzystne warunki bytowe dla ptaków, ograniczających populację owadów uznawanych za szkodniki.

Obszar rezerwatu ze względu na walory przyrodnicze jest miejscem często odwiedzanym rekreacyjno – turystycznym. W związku z przeciwdziałaniem niekontrolowanej penetracji rezerwatu należy utrzymać istniejącą infrastrukturę turystyczną kanalizującą ruch turystyczny w obrębie rezerwatu. W celu ograniczenia wjazdu na teren rezerwatu pojazdami mechanicznymi w miesiącach marzec – październik należy zmorzyć kontrole pracowników Służby Leśnej w miejscach dogodnego wjazdu na teren rezerwatu oraz ustawić dodatkowy szlaban. Zaplanowano

działania mające na celu zmniejszenie skutków antropopresji wywieranej na środowisko przyrodnicze rezerwatu, m.in. usuwanie śmieci z terenów o zwiększonym zagrożeniu pożarowym, tj. wzdłuż szlaków turystycznych i w miejscach kumulacji ruchu turystycznego. Należy podjąć także działania edukacyjne w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania zbieraczy owoców runa na walory przyrodnicze.

Z uwagi na bezpieczeństwo osób przebywających na szlakach turystycznych, zaplanowano wycinkę drzew wykazujących oznaki niestabilności i posiadających wady, których obecność, niejednokrotnie w dużym natężeniu, kwalifikuje je do wysokiego ryzyka złamania lub wywrócenia. Stanowią je głównie drzewa zwisające nad drogami publicznymi i szlakami turystycznymi lub w ich najbliższym sąsiedztwie. Wycinka drzew wpłynie na poprawę bezpieczeństwa użytkowników dróg i szlaków turystycznych przebiegających przez chroniony obszar. Realizacja prac może być związana z usuwaniem pozyskanego drewna poza granice rezerwatu. Działanie takie będzie prowadzone po każdorazowym uzgodnieniu sposobów postępowania z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Lublinie.

Z uwagi na występujące na terenie rezerwatu gatunki obce geograficznie w działaniach ochronnych zawarto zabiegi polegające na stopniowej eliminacji niepożądanych gatunków roślin. Zaplanowano także zabiegi mające na celu przeglądy i ewentualną konserwację urządzeń hydrologicznych oraz odczyty poziomu wód w studzienkach piezometrycznych.

Część zadań ochronnych dotyczących ochrony czynnej realizowane będzie przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Lublinie w ramach projektu LIFE13 NAT/PL/000032. Nakłady na utrzymanie dojazdów pożarowych będą pochodziły w całości z budżetu Nadleśnictwa Janów Lubelski, które zobowiązuje się jednocześnie do nadzoru nad prowadzonymi pracami i zabezpieczenia terenu na czas robót.

Pozostałe prace wynikające z przedmiotowych zadań ochronnych zostaną sfinansowane ze środków Lasów Państwowych w sytuacji:

- gdy ich niewykonanie mogłoby spowodować nieodwracalne zmiany w środowisku przyrodniczym rezerwatu,
- uzyskania środków finansowych ze sprzedaży drewna pozyskanego w rezerwach w ramach wykonywanych zabiegów ochrony czynnej (pomniejszonych o koszty pozyskania i zrywki drewna),
- uzyskania dofinansowania ze środków zewnętrznych.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie
dr inż. Arkadiusz Iwanuk